T005 A HÀM V 54-Kinh Thích Ma Nam Bổn

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 54

PHAÄT NOÙI KINH THÍCH MA-NAM BOẢN Haùn dòch: Ñôøi Ngoâ, Öu-baø-taéc Chi Khieâm, ngöôøi nöôùc Nguyeät chi.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû taïi nöôùc Thích-ky-saáu, du haønh ñeán nöôùc Ca- duy-la-veä-ñaâu, an toïa beân moät goác caây trong vöôøn Neâ-caâu-loaïi. Baáy giôø, coù ngöôøi thuoäc hoï Thích, teân laø Ma-nam ñi ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, cung kính ñaûnh leã nôi chaân Ñöùc Phaät roài thöa: –Con thöôøng nghe Ñöùc Phaät daïy: “Phaûi thaâu giöõ ñieàu phuïc taâm yù”. Con nghe Ñöùc Phaät daïy: “Taâm con ngöôøi coù ba traïng thaùi: coù daâm, noä, vaø si”. Töø khi nghe ñöôïc nhö vaäy ñeán nay, con thöôøng ghi nhôù trong taâm, con töï suy nghó: “Neáu khoâng coù daâm, taâm ta lieàn chaân chaùnh; neáu khoâng coù saân, taâm ta lieàn chaân chaùnh; neáu khoâng coù si, taâm ta lieàn chaân chaùnh”. Con töï suy nghó: “Mình ñaõ thöôøng giöõ ba thöù aáy, yù baát ñoäng, do nhaân duyeân gì vaãn khoâng ñöôïc giaûi thoaùt?”. Ñöùc Phaät daïy: –Neáu giaûi thoaùt ñöôïc taâm daâm, taâm noä vaø taâm si, vaäy do nhaân duyeân gì maø vaãn coøn soáng chung vôùi vôï con? Do coøn coù taâm tham. Naøy Hieàn giaû, haõy töï tö duy: “Nay ta tuy coù chuùt khoå, nhöng veà laâu sau seõ ñöôïc an laïc lôùn; cuøng ôû chung vôùi vôï con, tuy söôùng vui trong choác laùt nhöng veà sau seõ heát söùc ñau khoå”. Naøy Hieàn giaû, neân bieát theá gian vui ít nhöng khoå nhieàu. Ñöùc Phaät daïy: –Caùc Tyø-kheo ñaéc ñaïo quaû A-la-haùn bieát theá gian vui ít khoå nhieàu, cho neân Ta doác caàu Phaät ñaïo chæ nghó theá gian laø vui thì ít

nhöng khoå nhieàu. Khi Ta laøm Boà-taùt, thöôøng nghó ñeán theá gian vui ít khoå nhieàu. Ma-nam noùi: –Chæ rieâng Ñöùc Phaät vaø A-la-haùn môùi coù yù nieäm aáy sao? Ñöùc Phaät baûo: –Naøy Ma-nam, haõy nghe Ta noùi roài ghi khaéc trong taâm: Con ngöôøi ôû theá gian, nhöõng gì laø thuù vui cuûa hoï? Ñoù laø naêm thöù duïc laïc laøm con ngöôøi vui thích tham ñaém: maét tham ñaém saéc ñeïp lieàn ñeå trong taâm, ngaøy ñeâm suy nghó, do saéc ñeïp neân tham ñaém; tai nghe tieáng hay, muõi ngöûi muøi thôm, löôõi thích vò ngon, thaân öa vaät meàm dòu, lieàn tham ñaém vöôùng maéc trong taâm. Vì tham ñaém saéc ñeïp, cuõng vaäy, ñoái vôùi naêm thöù kia, con ngöôøi trong thieân haï ñeàu tham ñaém. Söï tham ñaém cuûa ngöôøi ñôøi ñeàu khoâng ngoaøi naêm thöù aáy, ñöôïc maáy ngöôøi bieát lo tìm caùch thoaùt ra? Ngöôøi theá gian hoaëc laøm ruoäng vöôøn ñeå sinh soáng, hoaëc laøm thôï thaày, hoaëc buoân baùn ôû nôi phoá chôï ñeå kieám soáng, hoaëc laø quan chöùc ñeå sinh soáng, hoaëc nuoâi suùc vaät, hoaëc laøm thôï veõ ñeå sinh nhai. Nhöõng ngöôøi aáy chòu ñöïng söï laïnh leõo, söï noùng böùc, söï khoå sôû, söï ñoùi, söï khaùt. Hoï ñeàu bò yù tham neân phaûi nhaãn chòu söï laïnh, söï aám, söï ñoùi, söï khaùt, roài töï oaùn raèng: “Ta laøm vieäc ñeå soáng, traûi qua bao nhieâu naêm trôøi, khoå sôû muoán cheát, nhöng vaãn khoâng kieám ñöôïc tieàn taøi chi caû, vaãn soáng vôùi söï khoå laïnh, hoaëc beänh hoaïn oám yeáu”. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy Ma-nam, ñoù laø söï

khoå thöù nhaát. Ñieàu thöù hai laø con ngöôøi trong taâm coù yù tham daâm. Hoaëc coù ngöôøi laøm ruoäng vöôøn, hoaëc coù ngöôøi laøm thôï thaày, hoaëc coù ngöôøi mua baùn ôû phoá chôï, hoaëc coù ngöôøi laøm quan laïi, hoaëc coù ngöôøi nuoâi suùc vaät, hoaëc coù ngöôøi laøm thôï veõ. Khi laøm vieäc ñeå sinh soáng phaûi chòu ñöïng söï laïnh, noùng, ñoùi, khaùt ñeå coù tieàn taøi. Nhôø ñoù ñöôïc giaøu coù nhöng laïi oâm loøng lo sôï bò nhaø nöôùc laáy heát tieàn taøi, hoaëc sôï löûa chaùy thieâu heát; hoaëc sôï luùc ñi ghe, ghe chìm laøm maát heát cuûa caûi; hoaëc sôï giaëc cöôùp cöôùp heát vaät baùu, hoaëc sôï luùc mua baùn ñoåi chaùc laøm heát voán lieáng, hoaëc sôï nhöõng ngöôøi thaân thuoäc ngheøo khoå duøng thuoác ñoäc ñeå haïi hoï, hoaëc bò con ruoät laøm tieâu heát saûn nghieäp. Ngöôøi aáy thöôøng soáng trong lo aâu, ngaøy ñeâm oâm loøng lo sôï khoâng phuùt naøo ngôi. Trong

soá ñoù laïi coù ngöôøi ñang caát giöõ tieàn taøi thì hoaëc gaëp vua quan chieám ñoaït, hoaëc bò löûa chaùy nöôùc troâi, hoaëc mua baùn, vay möôïn khoâng traû, hoaëc ñem choân giaáu trong ñaát nay queân maát choã, hoaëc bò vu khoáng, huûy baùng laøm cho maát heát, hoaëc coù con ruoät tieâu heát saûn nghieäp cuûa cha meï. Ngöôøi aáy töï nghó: “Töø luùc coøn nhoû ta ñaõ möu sinh, phaûi chòu ñöïng söï laïnh, noùng, ñoùi, khaùt hoaëc cöïc khoå ñeå kieám ra tieàn, nay laïi bò maát heát. Do nhôù nghó, lo saàu neân bò beänh, hoaëc bò cheát, ñeàu do tieàn taøi gaây ra. Nhöõng vieäc aáy ñeàu do yù tham trong nguõ duïc maø ra”. Ñoù laø söï khoå thöù hai. Ñieàu thöù ba laø ngöôøi theá gian vì coù tieàn cuûa neân cha tranh vôùi con, anh tranh vôùi em, choàng tranh vôùi vôï, hoaëc baèng höõu tri thöùc tranh chaáp nhau, hoaëc noäi ngoaïi caùc gia ñình tranh chaáp nhau, sau löng noùi xaáu laãn nhau. Caùc thöù aáy ñeàu do tham duïc laïc maø ra. Ngöôøi theá gian nhaân vì tieàn taøi maø vua ñaùnh vôùi vua, ñaïo nhaân ñaùnh vôùi ñaïo nhaân, chuû ruoäng ñaùnh vôùi chuû ruoäng, thôï thaày ñaùnh vôùi thôï thaày, do vì tieàn taøi neân duøng mieäng chöûi nhau, duøng gaäy ñaùnh nhau, duøng dao cheùm nhau, hoaëc laøm cho bò thöông, cheát choùc. Taát caû ñeàu do loøng tham maø ra. Ñoù laø söï khoå thöù ba. Ñieàu thöù tö laø ngöôøi theá gian ñi theo quaân ñoäi nhaän tieàn löông cuûa quan phaûi ñi chieán ñaáu, chaúng bieát soáng cheát luùc naøo, do loøng tham neân môùi toøng quaân. Vì laõnh tieàn cuûa quan cho neân hoï khoâng theå döøng laïi, phaûi chieán ñaáu, hoaëc bò thöông ôû ñaàu, hoaëc bò cheùm ñöùt ñaàu, hoaëc bò thöông ôû tay, hay bò ñöùt tay, hoaëc bò thöông ôû chaân hay bò caét chaân, laàn hoài ñöa ñeán söï maát maïng. Ñoù ñeàu do tham lam maø ra. AÁy laø söï khoå thöù tö. Ñieàu thöù naêm laø ngöôøi theá gian coù yù tham, ban ñeâm khoeùt töôøng nhaø ngöôøi ta ñeå aên troäm, hoaëc cöôùp cuûa ngöôøi ta ôû giöõa ñöôøng, hoaëc ñaäp phaù thaønh quaùch cuûa ngöôøi neân bò quan baét ñöôïc, hoaëc chaët ñaàu, hoaëc chaët tay, hoaëc chaët chaân, hoaëc phanh thaây, hoaëc loùc thòt, hoaëc duøng löûa ñoát, hoaëc laáy chaøy lôùn ñaäp beå traùn, hoaëc cheùm ngang löng. Nhöõng thöù aáy ñeàu do loøng tham maø ra. Ñoù laø söï khoå thöù naêm. Ngöôøi theá gian vì tieàn taøi maø trôû thaønh doái traù laãn nhau, mieäng cuõng doái traù, thaân cuõng doái traù, yù cuõng doái traù laãn nhau. Baáy giôø töï hoï cho ñoù laø vieäc caàn laøm, khoâng coù toäi loãi gì caû, khoâng bieát söï tai haïi cuûa noù, veà sau phaûi bò ñoïa vaøo ñòa nguïc. Trong ñoù neáu Hieàn giaû

hay

Sa-moân töï tö duy naêm duïc laïc cuûa theá gian vui nhieàu hay khoå naõo öu saàu nhieàu? Ñöùc Phaät baûo: –Naøy Ma-nam, khi Ta coøn laøm Boà-taùt thöôøng nghó veà theá gian vui ít maø khoå naõo laïi nhieàu, do ñoù maø Ta caàu ñaïo giaûi thoaùt. Neáu coù ngöôøi muoán cho raèng: "Theá gian laø vui", vì hoï ñeàu khoâng bieát veà con ñöôøng sanh töû. Neáu theá gian coù baäc taâm yù hieàn thieän, khoâng tham, laïi muoán daïy cho con ngöôøi chôù coù tham duïc, ñoù laø baäc Ñaïi ñöùc toái thöôïng. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy Ma-nam, Ta thöôøng ñeán thaønh Vöông xaù, coù moät hoøn nuùi teân laø Thieát-ñeà-ban-laõm-cuø-haø-ñoïa-phu-theâ-phaùi-thí. Ta thaáy caùc ngöôøi theo phaùi Ni-kieàn coù ngöôøi xoõa toùc, coù ngöôøi coøng löng, keû ngoài döôùi ñaát, keû naèm nôi ñaát, thaân theå khoâng coù y phuïc, hoï ñeàu che baèng da nai. Ta töø xa troâng thaáy, ñeán phía tröôùc noùi vôùi caùc Ni-kieàn: "Do nhaân duyeân gì khieán caùc oâng xoõa toùc, do nhaân duyeân gì maø caùc oâng ngoài, naèm nôi ñaát, cuõng khoâng maëc aùo quaàn, töï laøm söï ñoäc haïi nhö vaäy?" Caùc Ni-kieàn traû lôøi: –Ñôøi tröôùc chuùng toâi laøm aùc neân môùi khieán ñôøi naøy bò khoán khoå nhö vaäy, do haønh vi aùc chöa heát neân chuùng toâi môùi laøm nhö theá. Ñöùc Phaät noùi: –Do nhaân duyeân gì maø caùc oâng nghe vaø bieát ñöôïc vieäc aáy? Vaäy coù phaûi theo ngöôøi ta maø nghe bieát ñöôïc vieäc ñaõ laøm ôû ñôøi tröôùc chaêng? Hay laø töï bieát? Caùc Ni-kieàn ñaùp: –Chuùng toâi khoâng bieát, cuõng khoâng nghe, cuõng khoâng nhôø ai daïy chi caû. Ñöùc Phaät baûo: –Caùc oâng coá duøng söï khoå haïnh naøy ñeå thoaùt ñöôïc sanh töû sao? Caùc oâng khoâng nghe ngöôøi ta noùi, cuõng khoâng nghe thaày daïy nhö vaäy. Khi khoâng maø töï chuoác laáy söï khoán khoå. Vaäy sao khoâng boû vieäc laøm aáy, ñi ñeán toân thôø Phaät ñaïo. Ñöùc Phaät baûo: –Ta chæ tieác cho caùc oâng, hoaëc töï thaân suy nghó, hoaëc con chaùu

ñôøi sau ñeàu baét chöôùc vieäc laøm naøy cuûa caùc oâng. Caùc Ni-kieàn ñeàu töùc giaän Ñöùc Phaät, baûo: –Vua Bình Sa taïi sao laïi cho Sa-moân Cuø-ñaøm naøy truyeàn ñaïo trong nöôùc? Ñöùc Phaät baûo caùc Ni-kieàn: –Caùc ngöôøi chôù coù giaän döõ! Vua Bình Sa ñaõ laõnh hoäi, thoï trì kinh Phaät neân khoâng daùm coù lôøi khi doái. Ñöùc Phaät noùi vôùi caùc Ni-kieàn: –Caùc oâng cho raèng coù theå ngoài ngay thaúng trong baûy ngaøy baûy ñeâm, khoâng aên uoáng, khoâng noùi chuyeän, nhö vaäy laø vui chaêng? Hay nhaø vua coù cung ñieän, kyõ nhaïc laø vui? Ni-kieàn noùi: –Naøy Sa-moân Cuø-ñaøm, chuùng toâi vui. Ñöùc Phaät noùi: –Sao goïi laø vui? Vua Bình Sa trò nöôùc vì sao laïi khoâng vui? Ni-kieàn thöa: –Naøy Sa-moân Cuø-ñaøm, chuùng toâi ít lo buoàn cho neân vui hôn vua Bình Sa. Ñöùc Phaät noùi: –Naøy caùc Ni-kieàn, vua Bình Sa coù yù daâm, coù yù noä, coù yù si, cuõng muoán haøng phuïc caùc quaàn thaàn, cuõng muoán haøng phuïc caùc daân chuùng beân ngoaøi, ngaøy ñeâm suy nghó: "Phaûi xöû trò ai? Phaûi baét bôù ai?". Ñöùc Phaät noùi: –Ngöôøi coù loøng daâm cuõng seõ töï gieát mình, cuõng muoán saùt haïi ngöôøi khaùc. Ngöôøi coù loøng saân haän cuõng töï gieát mình, cuõng muoán gieát haïi ngöôøi khaùc. Ngöôøi si meâ cuõng seõ töï gieát mình, cuõng muoán gieát haïi ngöôøi khaùc. Caùc Ni-kieàn ñeàu ñeán tröôùc Ñöùc Phaät thöa: –Chuùng toâi khoâng coù taâm nieäm daâm, cuõng

khoâng coù taâm nieäm saân, cuõng khoâng coù taâm nieäm si, vaäy coù theå laøm Sa-moân ñöôïc chaêng? Ñöùc Phaät baûo: –Haõy trôû veà baùo cho cha meï caùc oâng bieát. Caùc Ni-kieàn thöa: –Chuùng con boû nhaø hoïc ñaïo, ñeàu ñöôïc söï ñoàng yù cuûa cha meï roài. Ñöùc Phaät daïy:

–Vaäy caùc oâng haõy quy y, thoï trì naêm giôùi. Caùc Ni-kieàn ñeàu thoï naêm giôùi: 1. Khoâng gieát haïi. 2. Khoâng troäm caép. 3. Khoâng xaâm phaïm phuï nöõ nhaø ngöôøi khaùc. 4. Khoâng doái traù. 5. Khoâng uoáng röôïu. Caùc Ni-kieàn thoï trì naêm giôùi, maëc aùo, buùi toùc leân, giöõ chaùnh haïnh. Ai naáy ñeàu trôû veà nhaø cuûa mình. Ñöùc Phaät baûo Ma-nam: –Neáu nghe noùi qua veà yù daâm, yù noä, vaø yù si naøy, neáu cho raèng ta thoï trì lôøi Phaät daïy, hoaëc suy tö chín chaén veà naêm ñieàu naøy, vaäy coù neân tranh giaønh vôùi ngöôøi theá gian chaêng? Ma-nam thöa: –Con seõ trôû veà suy tö, ñoïc tuïng kinh ñieån naøy, ngaøy mai seõ ñeán choã Ñöùc Phaät. Ma-nam ñeán tröôùc Ñöùc Phaät ñaûnh leã roài ñi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.